

Odluka:

ŽS Zg Gž 289/2005

Zbirni podatci

Broj odluke: ŽS Zg Gž 289/2005

Datum odluke: 15.02.2005

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Građanski - drugostupanjski - opći civil i stambeno

[Poveznica do dokumenta na portalu NOTARIUS-INFO](#)

Tekst

Poslovni broj: XLVIII Gž-289/05-2

sl."

RJEŠENJE

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Radomire Felicijan Maoduš, kao predsjednice vijeća, Ines Smoljan i Dubravke Burcar, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice I. U. iz Z., koju zastupa punomoćnica N. K., odvjetnica iz Z., protiv tuženika G. ŠKZ iz Z., kojega zastupa punomoćnik D. M., odvjetnik iz Z., radi osiguranja, odlučujući o žalbi predlagateljice osiguranja protiv rješenja Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj P-3798/00 od 26. lipnja 2002. godine, dana 15. veljače 2005. godine,

riješio je

Ukida se rješenje Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj P-3798/00 od 26. lipnja 2002. godine u pobijanom odbijajućem dijelu (stavak II.) te se u tom dijelu predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem odlučeno je:

"I. Određuje se zabilježba ovog spora u z.k.ul. 7825 podul. 22998 k.o. Grad Zagreb.

II. Odbija se prijedlog tužitelja za određivanje privremene mjere u dijelu kojim traži zabranu tuženika da poduzima kakovu radnju usmjerenu k prodaji nekretnina upisanih u zkul. iz točke I. ovog rješenja, oglašavanje na prodaju, pozivanje dužnika na plaćanje ili druge radnje kojim se zadire u pravo tužiteljice, uključujući pokretanje postupka radi smetanja posjeda, prisilnog iseljenja i

Protiv dijela odluke kojim je odbijen zahtjev za izdavanje privremene mjere žali se predlagateljica osiguranja (tužiteljica) zbog bitne povrede parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže pobijano rješenje preinačiti, podredno ukinuti i vratiti sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

U odgovoru na žalbu protivnik osiguranja (tuženik) se usprotivio navodima žalbe. Predlaže žalbu odbiti uz dosudu troška žalbe.

Žalba je osnovana.

Odluku kojom odbija zahtjev za izdavanje privremene mjere (stavak II.) prvostupanjski sud temelji na zaključku da tužiteljica nije učinila vjerojatnim da ima kakvo potraživanje prema tuženiku, odnosno da tužbeni zahtjev tužiteljice ne predstavlja zahtjev radi ispunjenja takve tražbine.

Suprotno navedenom pravnom stavu prvostupanjskog suda, pravna zaštita kroz institut određivanja privremene mjere nije nužno rezervirana samo za osiguranje tražbina radi ispunjenja kakve obveze (zakondemnatorne zahtjeve), već se privremene mjere mogu određivati i u slučajevima postojanja nekog spornog odnosa kao objekta osiguranja, u kojima se u glavnom parničnom postupku traži konstitutivna ili deklaratorna sudska zaštita.

Naime, odredbom članka 299. stavka 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 57/96, 29/99 i 173/03 - dalje: OZ) propisano je da sud može odrediti privremenu mjeru kojom će urediti sporni odnos među strankama (tzv. regulacijske mjere), ako je to nužno radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili ako iz drugih važnih razloga to potrebno radi osiguranja pravnog reda.

Iz citirane odredbe proizlazi da je opća pretpostavka za određivanje tzv. regulacijskih privremenih mjera vjerojatnost postojanja nekog spornog pravnog odnosa, te da iz njega mogu proizići tražbine koje se mogu prisilno ostvariti. U slučaju ostvarenja i neke od posebnih pretpostavki propisanih člankom 299. stavkom 2. OZ-a (da je to nužno radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili je iz drugih

važnih razloga potrebno radi osiguranja pravnog reda) sud može, cijeneći konkretne okolnosti, odrediti privremenu mjeru, a to mogu biti mjere propisane za osiguranje novčanih i nenovčanih tražbina, ali i sve druge mjere podobne za zaštitu i (ili) privremeno uređenje odnosa među strankama.

Zbog pogrešnog pravnog stava (dok zaštitne mjere osiguranja određuju samo u slučaju kondemnatornih tužbenih zahtjeva), prvostupanjski sud nije cijenio postojanje pretpostavki za donošenje privremene mjere kroz odredbu članka 299. stavka 2. OZ, niti ima razloga o tome, pa je pobijana odluka pogrešna i nije ju moguće ispitati. Time je osim pogrešne primjene materijalnog prava i činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno, a počinjena je i bitna povreda parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 13. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP).

Osim toga, osnovano žaliteljica ističe da tuženik može realizaciju tražbine osigurane prijenosom vlasništva u smislu članka 277. stavka 8. OZ ostvarivati i izvan ovršnog postupka, prodajom stvari preko javnog bilježnika ili osoba ovlaštenih za prodaju nekretnina. Stoga, zaključak suda da bi tužiteljici u postupku koji bi eventualno uslijedio na prijedlog tuženika (radi realizacije njegove tražbine osigurane fiducijarnim prijenosom vlasništva) stajala na raspolaganju pravna sredstva za odgodu ili obustavu ovrhe u smislu OZ, ne otklanja u potpunosti postojanje tzv. objektivne opasnosti da bi tuženik prodajom nekretnine mogao promijeniti postojeće stanje stvari, a time i nastanak odgovarajuće štete tužiteljici, koja tvrdi da je predmetna nekretnina bračna stečevina i njezino suvlasništvo u 1 dijela.

Pri tome treba imati u vidu da u situaciji kada se ovlaštenje tuženika na predaju predmetne nekretnine zasniva na fiducijarno prenesenom pravu vlasništva u smislu članka 274. OZ (već upisanog u zemljišne knjige), nalaženom zabilježbom spora (stavkom I. prvostupanjskog rješenja) nije ostvarena pravozaštitna funkcija eventualne buduće tražbine tužiteljice koja bi mogla nastati usvajanjem tužbenog zahtjeva tužiteljice (na utvrđenje da je pobijani sporazum od 13. siječnja 1998. godine ništav), te nastupanjem pravnih posljedica ništavosti tog sporazuma. To stoga što se u predmetnom parničnom postupku o suvlasništvu tužiteljice može raspravljati (s obzirom na postavljeni tužbeni zahtjev) samo kao o prethodnom pitanju, a ne kao o glavnoj stvari, pa ista presuda (pod pretpostavkom uspjeha tužiteljice) ne bi mogla biti osnov za upis njezinog prava u zemljišne knjige, a samim time je upitan učinak odobrene zabilježbe spora na kasnije stjecatelje i njihovu savjesnost.

Zbog svega navedenog, valjalo je stavak II. pobijanog rješenja ukinuti temeljem odredbe članka 380. točke 3. ZPP u vezi s člankom 19. OZ i vratiti sudu prvog stupnja na ponovni postupak, da u skladu s izloženim utvrdi odlučne činjenice za zaključak o tome postoje li pretpostavke za donošenje privremene mjere, a potom uz navođenje jasnih razloga donese novu odluku, vodeći pri tom računa i o tome je li parnični postupak u međuvremenu pravomoćno okončan povlačenjem tužbe (iz preslike spisa to nije vidljivo).

Temeljem odredbe članka 166. točke 3. ZPP odlučivanje o troškovima povodom žalbe tužiteljice ostavljeno je za konačnu odluku.

U Zagrebu 15. veljače 2005. godine

Predsjednik vijeća:

Radomira Felicijan Maoduš, v.r.